

Warszawa, dnia 22 lutego 2017 r.

Poz. 320

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾**

z dnia 15 lutego 2017 r.

**w sprawie szczegółowych zasad wyznaczania składek na finansowanie przymusowej restrukturyzacji kas
w oparciu o ryzyko**

Na podstawie art. 298 ust. 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. poz. 996 i 1997) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady wyznaczania składek na finansowanie przymusowej restrukturyzacji kas w oparciu o ryzyko:

- 1) sposób obliczania składek wnoszonych przez kasy;
- 2) dobór wskaźników określających profil ryzyka kasy i sposób ich wykorzystania;
- 3) metody określenia profilu ryzyka kasy;
- 4) zasady oraz tryb dokonywania korekt należnych składek;
- 5) zasady pobierania składek w formie ryczałtowej, w tym kryteria obejmowania kas ryczałtem wraz z określeniem kwot należnego ryczałtu.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) aktywach ogółem – należy przez to rozumieć sumę aktywów określaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61 i 245);
- 2) funduszach własnych – należy przez to rozumieć fundusze własne, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 60, 85 i 245);
- 3) Funduszu – rozumie się przez to Bankowy Fundusz Gwarancyjny;
- 4) łącznej kwocie składek – należy przez to rozumieć łączną kwotę składek na fundusz przymusowej restrukturyzacji kas określoną przez Radę Funduszu;
- 5) pasywach – należy przez to rozumieć sumę pasywów określaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 6) składce – należy przez to rozumieć środki wnoszone przez kasy zgodnie z art. 295 ust. 3 ustawy;
- 7) środkach gwarantowanych – należy przez to rozumieć środki deponenta objęte ochroną gwarancyjną do wysokości, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy;
- 8) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

§ 3. 1. Kasy, których wartość pasywów pomniejszona o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych wynosi nie więcej niż równowartość w złotych 50 000 000 euro, oraz których aktywa ogółem wynoszą mniej niż równowartość w złotych 1 000 000 000 euro, wnoszą składkę w formie ryczałtu w wysokości równowartości w złotych 1000 euro.

2. Kasy, których wartość pasywów pomniejszona o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych wynosi powyżej równowartości w złotych 50 000 000 euro i nie więcej niż 100 000 000 euro, oraz których aktywa ogółem wynoszą mniej niż równowartość w złotych 1 000 000 000 euro, wnoszą składkę w formie ryczałtu w wysokości równowartości w złotych 2000 euro.

3. Kasy, których wartość pasywów pomniejszona o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych wynosi powyżej równowartości w złotych 100 000 000 euro i nie więcej niż 150 000 000 euro, oraz których aktywa ogółem wynoszą mniej niż równowartość w złotych 1 000 000 000 euro, wnoszą składkę w formie ryczałtu w wysokości równowartości w złotych 7000 euro.

4. Kasy, których wartość pasywów pomniejszona o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych wynosi powyżej równowartości w złotych 150 000 000 euro i nie więcej niż 200 000 000 euro, oraz których aktywa ogółem wynoszą mniej niż równowartość w złotych 1 000 000 000 euro, wnoszą składkę w formie ryczałtu w wysokości równowartości w złotych 15 000 euro.

5. Kasy, których wartość pasywów pomniejszona o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych wynosi powyżej równowartości w złotych 200 000 000 euro i nie więcej niż 250 000 000 euro, oraz których aktywa ogółem wynoszą mniej niż równowartość w złotych 1 000 000 000 euro, wnoszą składkę w formie ryczałtu w wysokości równowartości w złotych 26 000 euro.

6. Kasy, których wartość pasywów pomniejszona o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych wynosi powyżej równowartości w złotych 250 000 000 euro i nie więcej niż 300 000 000 euro, oraz których aktywa ogółem wynoszą mniej niż równowartość w złotych 1 000 000 000 euro, wnoszą składkę w formie ryczałtu w wysokości równowartości w złotych 50 000 euro.

7. Jeżeli kwota składki w formie ryczałtu jest wyższa niż kwota obliczona jako iloczyn łącznej kwoty składek oraz udziału wartości pasywów kasy pomniejszonej o kwotę jej funduszy własnych i środków gwarantowanych w sumie wartości pasywów wszystkich kas pomniejszonej o sumę kwot ich funduszy własnych i środków gwarantowanych, kasa wnosi składkę w wysokości obliczonej jako ten iloczyn.

8. Do obliczania równowartości euro w złotych przyjmuje się:

- 1) w odniesieniu do wartości pasywów pomniejszonej o kwotę funduszy własnych i środków gwarantowanych oraz w odniesieniu do aktywów ogółem – kurs średni z dnia będącego ostatnim dniem roku objętego sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w § 9 ust. 1, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski;
- 2) w odniesieniu do kwot składek w formie ryczałtu – kurs średni z dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, za który są wnoszone składki, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski.

§ 4. Przepisów § 5–8 nie stosuje się do kas, o których mowa w § 3 ust. 1–7.

§ 5. 1. Fundusz w zakresie oceny profilu ryzyka kasy stosuje następujące wskaźniki ryzyka:

- 1) wskaźnik dźwigni;
- 2) współczynnik wypłacalności;
- 3) wskaźnik rezerwy płynnej do limitu 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego;
- 4) wskaźnik kredytów ogółem do depozytów ogółem;
- 5) wskaźnik jakości kredytów;
- 6) wskaźnik 20-krotności wymogów kapitałowych do aktywów ogółem;
- 7) wskaźnik stopy zwrotu z aktywów.

2. Sposób obliczania wartości wskaźników ryzyka, o których mowa w ust. 1, określa pkt 1 załącznika do rozporządzenia.

§ 6. 1. Suma wag przypisanych wszystkim wskaźnikom ryzyka, o których mowa w § 5 ust. 1, jest równa 100%.

2. W odniesieniu do wskaźników ryzyka Fundusz stosuje następujące wagi:

- 1) wskaźnik dźwigni – 15%;
- 2) współczynnik wypłacalności – 15%;
- 3) wskaźnik rezerwy płynnej do limitu 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego – 15%;
- 4) wskaźnik kredytów ogółem do depozytów ogółem – 15%;
- 5) wskaźnik jakości kredytów – 20%;
- 6) wskaźnik 20-krotności wymogów kapitałowych do aktywów ogółem – 10%;
- 7) wskaźnik stopy zwrotu z aktywów – 10%.

§ 7. 1. Fundusz określa mnożnik dodatkowej korekty ryzyka dla kasy (całkowita waga ryzyka) przez połączenie wskaźników ryzyka, o których mowa w § 5, zgodnie z pkt 2–4 załącznika do rozporządzenia.

2. Zakres całkowitej wagi ryzyka jest jednakowy dla wszystkich kas, przy czym jej dolna granica wynosi 75%, a górna – 150%.

§ 8. Fundusz oblicza wysokość składki wnoszonej przez kasę zgodnie z pkt 5 załącznika do rozporządzenia.

§ 9. 1. Fundusz ustala wartość pasywów, funduszy własnych, środków gwarantowanych i aktywów ogółem oraz określa wartości wskaźników ryzyka na podstawie danych pochodzących z ostatniego rocznego zatwierdzonego sprawozdania finansowego kasy, które było dostępne w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, za który są wnoszone składki.

2. Za dane, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się dane przekazane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, które były dostępne w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, za który są wnoszone składki.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rozwoju i Finansów: *wz. W. Janczyk*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju
i Finansów z dnia 15 lutego 2017 r. (poz. 320)

1. Sposób obliczania wartości wskaźników ryzyka, o których mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia

Nazwa wskaźnika	Wzór / Opis	Znak	Dolna granica przedziału oceny ryzyka (b _j)	Górna granica przedziału oceny ryzyka (a _j)
Wskaźnik dźwigni	$\frac{\text{Fundusze własne}}{\text{Aktywa ogółem}}$	(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko	1,0%	5,0%
Współczynnik wypłacalności	Współczynnik wypłacalności określony w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko	5,0%	10,0%
Wskaźnik rezerwy płynnej do limitu 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego	$\frac{\text{Rezerwa płynna}}{\text{limit 10\% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego}}$ Wskaźnik rezerwy płynnej do 10% limitu funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego określony w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko	100,0%	200,0%

Wskaźnik kredytów ogółem do depozytów ogółem	<p><u>Kredyty ogółem</u> <u>Depozyty ogółem</u></p> <p>– kredyty ogółem – kredyty i pożyczki członkowskie sprawozdawane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w wartości bilansowej brutto</p> <p>– depozyty ogółem – depozyty członkowskie wykazane w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w wartości bilansowej</p>	<p>(+)</p> <p>Wyższy wskaźnik oznacza wyższe ryzyko</p>	60,0%	90,0%
Wskaźnik jakości kredytów	<p><u>Kredyty zagrożone</u> <u>Kredyty ogółem</u></p> <p>kredyty zagrożone oznaczają kredyty i pożyczki członkowskie przeterminowane powyżej 3 miesięcy w wartości bilansowej brutto</p>	<p>(+)</p> <p>Wyższa wartość oznacza wyższe ryzyko</p>	5,0%	20,0%
Wskaźnik 20-krotności wymogów kapitałowych do aktywów ogółem	<p><u>20-krotność wymogów kapitałowych</u> <u>Aktywa ogółem</u></p> <p>licznik wskaźnika – suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, operacyjnego oraz walutowego, pomnożona przez 20, wyliczanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie</p>	<p>(+)</p> <p>Wyższa wartość oznacza wyższe ryzyko</p>	70,0%	90,0%

Wskaźnik stopy zwrotu z aktywów	<p>art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych</p>	<p>Wynik netto <u> </u> Aktywa ogółem</p> <p>– wynik netto – zysk albo strata netto wykazane w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 62c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;</p> <p>dla celów wyznaczenia wartości stopy zwrotu z aktywów przyjmuje się:</p> <p>– wynik netto jako średnią z dwóch okresów sprawozdawczych (zgodnie ze sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w § 9 ust. 1 rozporządzenia, oraz ze sprawozdaniem za rok poprzedzający),</p> <p>– aktywa ogółem jako średnią stanów na koniec trzech okresów sprawozdawczych (zgodnie ze sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w § 9 ust. 1 rozporządzenia, oraz sprawozdaniem za dwa lata poprzedzające)</p>	<p>0,0%</p>
	<p>(-) Wyższa wartość oznacza niższe ryzyko</p>		<p>1,0%</p>

2. Przepisanie indywidualnych punktowych ocen ryzyka (IRS) wszystkim wskaźnikom ryzyka kasy

1) Fundusz przypisuje indywidualne punktowe oceny ryzyka (IRS) wszystkim wskaźnikom ryzyka kasy. Dla każdego wskaźnika ryzyka indywidualne punktowe oceny ryzyka mieszczą się w przedziale między 0 a 100, gdzie 0 oznacza najniższe ryzyko, a 100 – najwyższe ryzyko.

2) Fundusz przypisuje indywidualne punktowe oceny ryzyka przy użyciu metody skali ruchomej.

W metodzie skali ruchomej w odniesieniu do kasy „i” jest obliczana indywidualna punktowa ocena ryzyka $IRS_{i,j}$ dla każdego wskaźnika ryzyka $A_{i,j}$. Każdy wskaźnik ryzyka ma zdefiniowaną górną i dolną granicę a_j i b_j .

Jeżeli wyższa wartość wskaźnika ryzyka wskazuje na kasę o wyższym ryzyku i wskaźnik ryzyka przyjmuje wartość powyżej górnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość równą 100. Jeżeli wartość wskaźnika ryzyka znajduje się poniżej dolnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość 0.

Jeżeli wartość wskaźnika ryzyka znajduje się pomiędzy zdefiniowanymi granicami, $IRS_{i,j}$ przyjmie wartość z przedziału (0, 100). W przypadku każdego wskaźnika ryzyka $A_{i,j}$ jego wartość będzie odpowiadała punktacji wyjściowej ($IRS_{i,j}$):

$$IRS_{i,j} = \begin{cases} 100 & \text{jeżeli } A_{i,j} > a_j \\ 0 & \text{jeżeli } A_{i,j} < b_j \\ \frac{A_{i,j} - b_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{jeżeli } b_j \leq A_{i,j} \leq a_j \end{cases}$$

gdzie $j = 1 \dots n$,

n – liczba stosowanych wskaźników ryzyka.

Jeżeli niższa wartość wskaźnika ryzyka wskazuje na kasę o wyższym ryzyku, a wskaźnik ryzyka znajduje się poniżej dolnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość równą 100. Jeżeli wartość wskaźnika ryzyka kształtuje się powyżej górnej granicy, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość 0.

Jeżeli wartość wskaźnika ryzyka znajduje się pomiędzy zdefiniowanymi granicami, $IRS_{i,j}$ przyjmuje wartość z przedziału (0, 100). W przypadku każdego wskaźnika ryzyka $A_{i,j}$ jego wartość będzie odpowiadała punktacji wyjściowej ($IRS_{i,j}$):

$$IRS_{i,j} = \begin{cases} 0 & \text{jeżeli } A_{i,j} > a_j \\ 100 & \text{jeżeli } A_{i,j} < b_j \\ \frac{a_j - A_{i,j}}{a_j - b_j} \times 100, & \text{jeżeli } b_j \leq A_{i,j} \leq a_j \end{cases}$$

gdzie $j = 1 \dots n$,

n – liczba stosowanych wskaźników ryzyka.

3. Obliczenie całkowitej oceny punktowej ryzyka (ARS) dla kasy

Ocena ARS_i jest ważoną sumą wszystkich punktowych ocen ryzyka kasy obliczaną według wzoru:

$$ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j \times IRS_{i,j}$$

gdzie:

IW_j = waga j-tej oceny,

$\sum_{j=1}^n IW_j = 100\%$.

4. Przypisanie kasie całkowitej wagi ryzyka (ARW)

Fundusz przypisuje kasom ich całkowite wagi ryzyka (ARW) na podstawie ich całkowitych ocen punktowych ryzyka (ARS) przy użyciu metody skali ruchomej. W metodzie skali ruchomej ARS_i jest przeliczana na całkowitą wagę ryzyka (ARW_i) w oparciu o wzór funkcji liniowej.

ARW_i związana z ARS_i ma charakter liniowy, z górną i dolną granicą 150% i 75%. Przeliczenie ARS_i na ARW_i metodą funkcji liniowej jest dokonywane według wzoru:

$$ARW_i = 75\% + (150\% - 75\%) \times ARS_i / 100$$

5. Obliczanie składek uzależnionych od ryzyka

1) Składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji kas wnoszone przez poszczególne kasy są obliczane według wzoru:

$$C_i = CR \times ARW_i \times B_i$$

gdzie:

- C_i – składka kasy „i”,
- CR – stawka (taka sama dla wszystkich kas),
- ARW_i – całkowita waga ryzyka dla kasy „i”,
- B_i – wysokość podstawy wyznaczania składki w kasie „i” wyznaczana jako wartość pasywów zgromadzonych w kasie „i” pomniejszona o kwotę funduszy własnych zgromadzonych w kasie „i” oraz o kwotę środków gwarantowanych zgromadzonych w kasie „i”.

2) Stawka (CR) jest określana przez Fundusz jako iloraz, którego licznik jest równy łącznej kwocie składek (CL) pomniejszonej o sumę składek obliczonych zgodnie z § 3 rozporządzenia, a mianownik jest równy sumie podstaw wyznaczania składek w kasach wnoszących składki uzależnione od ryzyka:

$$CR = \frac{CL - \sum_i L_i}{\sum_i Br_i}$$

gdzie:

- L_i – kwota składki należnej od kasy „i” obliczona zgodnie z § 3 rozporządzenia ($L_i = 0$ w przypadku kas wnoszących składki uzależnione od ryzyka),
- Br_i – wysokość podstawy wyznaczania składki w kasie „i” wnoszącej składkę uzależnioną od ryzyka ($Br_i = 0$ w przypadku kas wnoszących składki obliczone zgodnie z § 3 rozporządzenia).

3) Jeżeli łączna suma składek uzależnionych od ryzyka obliczonych zgodnie z ppkt 1 i 2 jest wyższa lub niższa od łącznej kwoty składek pomniejszonej o sumę składek obliczonych zgodnie z § 3 rozporządzenia, stosuje się współczynnik korekty (μ).

Współczynnik korekty wyznaczany jest jako iloraz, którego licznik jest równy łącznej kwocie składek pomniejszonej o sumę składek obliczonych zgodnie z § 3 rozporządzenia, a mianownik jest równy łącznej sumie składek od kas wnoszących składki uzależnione od ryzyka obliczonych zgodnie z ppkt 1 i 2.

Składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji kas (C^*_i) wnoszone przez poszczególne kasy po uwzględnieniu współczynnika korekty są obliczane według wzoru:

$$C^*_i = C_i \times \mu$$